

Planning Support Systems voor klimaatbestendigheid

Peter Pelzer (UU), in samenwerking met Stan Geertman (UU) en Rob van der Heijden (RUN)
2010-2014

Waar ging het om?

Deelnemers aan ruimtelijke planprocessen gaan om met (wetenschappelijke) kennis. Dat gaat niet altijd zonder problemen. Digitale instrumenten (Planning Support Systems) kunnen erbij helpen. Wat is de toegevoegde waarde van dit soort instrumenten? Hoe kunnen deze instrumenten het beste worden ingezet in een ruimtelijk planproces om daadwerkelijk effectief te zijn?

Wat kwam er uit?

- Uit een literatuurstudie blijkt dat een Planning Support System (PSS) binnen een planproces vooral zinnig is voor het testen van kennisclaims. Dan moeten deelnemers met deze systemen zowel bestaande kennis kunnen verzamelen, als de validiteit van kennis kunnen evalueren.
- Uit een Group Decision Room-sessie bleek dat in de perceptie van deelnemers de toegevoegde waarde van een PSS voor het proces (bijvoorbeeld communicatie, samenwerking) minstens zo belangrijk is als de toegevoegde waarde voor de uitkomst van dat proces (bijvoorbeeld integraliteit, duurzaamheid).
- Een PSS kan in workshops behalve ondersteunend ook blokkerend werken. Het beperkt sociale interactie en werkt sturend omdat het dimensies benadrukt die in het instrument zitten en gekwantificeerd kunnen worden.
- Er zijn grote onderlinge verschillen tussen verschillende PSS'en. Dit maakt het lastig om tot generaliseerbare uitkomsten over hun rol te komen. Iedere situatie is, door het instrument en de context, uniek.

Wat zijn de aanbevelingen?

- Betrek gebruikers en verantwoordelijken in het ruimtelijk planproces zo vroeg mogelijk, bijvoorbeeld bij het opstellen van de indicatoren. Het is belangrijk dat betrokkenen zich eigenaar voelen van het instrument en vertrouwen hebben in de uitkomst.
- Modeluitkomsten zijn slechts een deel van digitaal ondersteunde workshops, toch krijgen deze vaak de meeste aandacht. Inhoudelijke afwegingen zijn vaak leidend, terwijl het proces minstens zo belangrijk is. Besteed in het organiseren van workshops ook aandacht aan: facilitatie, visualisatie, en de inzet van hardware zoals touch tables en pen en papier.
- Zoek aansluiting bij recente technologische ontwikkelingen, zoals GIS-gebaseerde webviewers, iPads en 3D-visualisatie. Probeer hierin zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande gewoontes, maar doorbreek ze waar nodig.
- Erken de blinde vlekken van digitale tools, zoals het beperken van creativiteit, de beperkte aandacht voor zachte dimensies als ruimtelijke kwaliteit en de complexe voorbereiding. Neem dit mee in de afweging welke set aan instrumentarium een planproces moet ondersteunen.

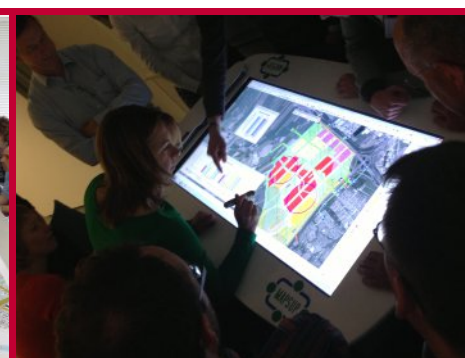
Kijk voor meer informatie op <http://www.climateplanning.tk/>

Group decision room

Ondersteuning planproces

Map table

CESAR is onderdeel van het NWO-programma Duurzame Bereikbaarheid van de Randstad.

Universiteit Utrecht

WAGENINGEN UR
For quality of life

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

TNO innovation
for life

NWO

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek